

Analys/Charlotte Lundqvist

Nyheter för unga
– ett växande fenomen

Att satsa på specialeditioner för barn är en trend som sprider sig snabbt bland Europas dagstidningar. I Sverige är Svenska Dagbladet först ut med tidningen Junior.

Journalistik i barnhöjd

» Uppsägningar och en allmän nedgång för print har väl inte gått någon i branschen förbi. Men det finns undantag. Just nu ser vi nyhetstidningar för barn poppa upp i allt fler länder. Och trots att barnen är vana vid att hantera flera olika skärmar på en dag så föredrar de att läsa nyheter – på papper.

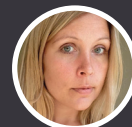
I Köpenhamn sitter **Jonas Stenbæk Christoffersen** på Berlingskes redaktion. Han är redaktör för Kids' News som funnits i lite mer än ett år.

– Vi kunde se att det var en global trend. Det finns nyhetstidningar för barn i Frankrike, Tyskland, Österrike, Norge och USA. Då började vi fundera på om vi också kunde göra en tidning för barn.

Responserna har varit positiv och upplagan stigande. På redaktionen lär man sig efterhand vad barnen tycker om. Textmässigt är det stor skillnad att jobba med Kids' News jämfört med att arbeta på en nyhetstidning för vuxna.

– Barn behöver fler ingångar och man får gärna dela upp en text i flera textutor och bilder, säger Jonas Stenbæk Christoffersen.

CHARLOTTE LUNDQVIST

Charlotte Lundqvist är journalist, planner och spelkonstruktör, specialiserad på generation Alfa.

Medie
världen
Premium

Som små tårtbitar där de över tid får sammanhangen men inte allt på en gång. När ämnet tillåter får man också gärna använda färg och humor.

Att barn är intresserade av vad som händer i världen låter inte som en nyhet. Men vad är det som gör att så många tidningar väljer att satsa på barn just nu och varför på papper?

– Det är flera tidningar som startat nyligen och således allt för färskt för att kunna göra några studier på. Det samma gäller ekonomisk överlevnad, säger Catharina Bucht, forskningsinformatör vid Göteborgs universitet.

– Jag kan tänka mig att om tidningshusen märker en sviktande läsning och upplaga generellt är en satsning på barn en bra strategi. Om man i tidig ålder lägger sig till med vana att läsa nyhetstidningar är sannolikheten säkert större att man fortsätter med ökande ålder. Och varför då inte göra en papperstidning, om det är det man är bra på.

Den första svenska nyhetstidningen för barn och unga startades för bara några veckor sedan. Svenska Dagbladet gav ut sitt första nummer av tidningen Junior i oktober med Youtube-killarna "I just want to be cool" på förstasidan.

Redaktören **Stina Cederholm** tror att nyhetstidningar för barn är något som ligger i tiden och berättar att responsen har varit väldigt positiv, inte minst från föräldrar där många välkomnar både lärandet och lästräningen.

– Det har blivit så extremt tydligt när man ser till Pisa-resultaten och liknande att det händer något med barns läsning som ingen har riktigt grepp om.

För många föräldrar är det därför viktigt att ta ansvar för att barnen också läser offline, inte minst för att det ger en lugnare läsoplevelse med färre avbrott och distraktioner. Här passar en nyhetstidning för barn väl in i bilden.

– Vi lever i ett samhälle där man har ekonomiska förutsättningar att fundera över barnens utveckling, aktiviteter och vilka skolor de ska gå i. Föräldrar i dag lägger stor vikt vid sådana saker.

Men grunden i tidningsmakandet är förstås att det ska vara en produkt som barnen ser ett värde i även om det är föräldrarna som håller i plånboken.

– Det finns ett behov av att rapportera om nyheter så att det blir begripligt för de unga. Där de möter seriösa källor och får ett sammanhang och en bakgrund, säger Stina Cederholm.

Barn i dag möts dagligen av nyhetsbudskap som är gjorda för vuxna. Juniors uppdrag är att nå ut till barnen och förklara på ett sätt de kan ta till sig. Nyheterna försöker de koppla till barnens liv som frågor om skolan, nätmobbning och allt som rör deras liv, känslor och vardag.

– Händer det stora grejer behöver man ta greppet och förklara.

"DET FINNS ETT BEHOV AV ATT RAPPORTERA OM NYHETER SÅ ATT DET BLIR BEGRIPLIGT FÖR DE UNGA. DÄR DE MÖTER SERIÖSA KÄLLOR OCH FÅR ETT SAMMANHANG OCH EN BAKGRUND"

Medie
världen
Premium

Tidningen består till stor del av utrikesmaterial men fokus ligger också på att världen kommit till Sverige.

– Det handlar mycket om integration, inkludering och hur man är mot varandra.

I Schibstedkoncernen finns också Aftenposten Junior vars första nummer kom ut redan 2012. Det är hitåt Svenska Dagbladet sneplat och även hämtat en del av sitt material. Med tre år på nacken är Aftenposten Junior den tidning i Skandinavien som varit igång längst med en specialtidning för barn.

– Vi vill förmedla nyheter till barn på deras premisser. Barn snappar upp nyheter oavsett om vi vuxna vill det eller inte. Då är det viktigt att nyheterna kommer i en form som de kan förstå, säger redaktör **Guri Leyell Skedsmo**.

När de började arbetet bjöd de in flera hundra barn och fråga hur de ville få nyheterna presenterade. Svaren var entydiga: de vill få nyheterna på papper trots att de i hög grad levde digitala liv.

– Barnen vi pratade med hade en klar uppfattning om att deras föräldrar tyckte att de var för mycket på nätet, men det var aldrig någon som sa att de läste för många böcker, tidningar eller andra pappersprodukter. En papperstidning skulle därför vara en listig plattform. De bedömde att de skulle få lov att läsa den vid köksbordet, i sängen och överallt.

Men de ville också ha en produkt som de kunde dela med andra. En tidning att klippa i, läsa och kunna lägga bort för att ta upp igen lite senare. Det skulle vara något som inte försvann och som hade en tydlig början och ett tydligt slut.

Vad vuxna inte alltid tänker på är också att barnen tycker att det är väldigt kul när det dimper ned en tidning i brevlådan. För dem är det speciellt att få post och många upplever det som väldigt autentiskt att den ser ut och känns precis som en "vuxentidning".

"BARN SNAPPAR UPP NYHETER OAVSETT OM VI VUXNA VILL DET ELLER INTE. DÅ ÄR DET VIKTIGT ATT NYHETERNA KOMMER I EN FORM SOM DE KAN FÖRSTÅ"

Målgruppen för Aftenposten Junior är barn 6-12 år men redaktionen märker att tidningen blir läst av personer som är både äldre och yngre än så. Precis som för Kids' News går upplagan uppåt och ligger i dag på 25 000 exemplar, varav 2 500 är lösnummer. Resten är prenumeranter.

Det är mycket som är speciellt med att skriva för barn i ett så varierande åldersspann menar Guri Leyell Skedsmo. Som nyhetstidning ska man kunna förklara komplicerade skeenden på ett enkelt sätt utan att tappa nyanserna.

– Det kräver precision och välvalda formuleringar, både av oss journalister och av intervjupersonerna. Vi ska inte dölja svårigheter i världen men inte heller fastna i dem utan vara snabba med att peka på lösningar och hopp.

Mycket i världen är dramatiskt just nu och det kräver en balansgång.

– Vi jobbar enormt mycket med texterna och filar på formuleringar och förklaringar. Tidningstexterna kan se enkla ut men de är krävande att producera. Det enkla är alltid det svåraste, säger Guri Leyell Skedsmo.

Toppnyheterna i Aftenposten Junior varierar väldigt men det är oftast lösningsorienterade ämnen med en positiv grundton. Om barns fritid, utmaningar, problem, glädjeämnen och skolvardag. Förhållandet till föräldrar och vuxna är också populärt.

Något de också upptäckt är att läsarna är lika intresserade av att läsa om barn på sin egen gata som på andra sidan jordklotet. De vill läsa om barns liv oavsett var i världen de bor.

I Danmark väntar ett nytt nummer av Berlingskes Kids' News på många barn när de kommer hem från skolan på fredagen. Även för dem var papperstidning det naturliga valet.

– Det låg nära till hands eftersom vi har erfarenhet av det redan. Men en tidning är också en säker och stängd värld. Skriver tidningen om Syrienkonflikten är det tryggt att veta att det inte kommer länkar till otäckta saker och sidor vi inte har kontroll över, säger Jonas Stenbæk Christoffersen.

En förståelse för hur barn uppfattar världen är nödvändigt för att kunna rapportera om svåra nyheter. När de skriver om våld är det faktauppgifterna som är i fokus.

– I en "vuxentidning" kan reportagen vara mer målande men barn har en väldigt livlig fantasi och kan lätt leva sig in i scener som växer i huvudet på dem. Vi kan berätta om Charlie Hebdo men på vårt sätt, Jonas Stenbæk Christoffersen.

Målgruppen:

Barn 6-12 år

"SKRIVER TIDNINGEN OM SYRIEN-KONFLIKTEN ÄR DET TRYGGT ATT VETA ATT DET INTE KOMMER LÄNKAR TILL OTÄCKA SAKER OCH SIDOR VI INTE HAR KONTROLL ÖVER"

**Medie
världen
Premium**

SLUTSATSER

» Föräldrar är generellt positiva till att ge sin barn "edutainment" – det vill säga en kombination av underhållning och lärande.

» Barn läser hellre nyheter på papper än digitalt, dels för att det upplevs autentiskt och dels för att de ofta har en begränsad skärmtid som redan är fullbokad. Nyhetstidningar för unga blir därmed ett sätt för papperstidningarna att hantera det allmänna printraset och ett försök att fånga upp både barnen och föräldrarna.

» I det dagliga arbetet på redaktionerna är några nyckelord närhet, sammanhang och ansvar:

Närheten består främst i att artiklarna är skrivna utifrån ett barnperspektiv och handlar om barn i läsarens egen ålder – inte närhet till den fysiska platsen.

Sammanhang innebär att barnen behöver hjälp att förstå bakgrunden till nyhetshändelserna och att sätta dem i rätt perspektiv.

Ansvar kan handla om att inte rapportera om dramatiska händelser på ett sätt som upplevs som skrämmande. Det är också viktigt att ge hopp när man berättar om sådant som är svårt.

LÄS OCKSÅ:
**"Fem beteenden
 som gör
 dagens unga
 annorlunda"**

Nyhetstidningar för barn

SvD Junior

Startades i oktober 2015 av Svenska Dagbladet. Tidningen kommer ut en gång i veckan. Redaktör: Stina Cederholm.

JP Barn

Efter ett brev från 10-åriga Lydia Smedenman bestämde sig Jönköpings-Posten för att ge ut en tidning och specialsajt för att förklara flyktingkrisen för barnen.

Aftenposten Junior

Norska Aftenpostens veckotidning för barn. Startade 2012. Redaktör: Guri Leyell Skedsmo.

Berlingske Kids'News

Danska Berlingskes nyhetstidning för barn. Kommer ut en gång i veckan. Tidningen startades 2014. Redaktör: Jonas Stenbæk Christoffersen.

Le Petit Quotidien

Daglig nyhetstidning för barn 6-10 år i Frankrike. Startades 1998 av Play Bac. 1995 kom systertidningen Mon Quotidien för de lite äldre barnen 10-14 år. Sedan dess har ytterligare editioner getts ut för tonåringar och unga vuxna.

TIME For Kids

Amerikansk nyhetstidning för barn som kommer ut en gång i veckan. Tidningen ges ut i fyra editioner uppdelade efter ålder och den distribueras framför allt på skolor där den används i undervisningen.

Statistik: Ungas nyhetskonsumtion

- ✦ 75 procent av barn 9-12 år och 84 procent av barn 13-16 år uppger att de lär sig nya saker av att ta del av nyheter.
- ✦ 39 procent av föräldrarna till barn 5-8 år tycker att barnet lär sig bra saker av att se nyheter.
- ✦ 29 procent av barn 5-8 år, 58 procent av barn 9-12 år och 59 procent av barn 13-16 år tycker att det är spännande att ta del av nyheter.
- ✦ 23 procent av barn 5-8 år, 20 procent av barn 9-12 år och 11 procent av barn 13-16 år tycker att nyheterna är svåra att förstå.
- ✦ Flickor uppger i högre utsträckning att de blir ledsna, arga och rädda av att se nyheter.
- ✦ Den vanligaste nyhetskällan är tv-nyheter. 37 procent av barn 5-8 år, 53 procent av barn 9-12 år och 57 procent av barn 13-16 år ser nyheter på tv minst någon gång i veckan.

Någon statistik för nyhetstidningar för barn finns ännu inte att ta del av.

■ Källa: Statens Medieråd, Undersökningarna Ungar & Medier 2015 och Småungar & Medier 2015.

Medie
världen
Premium